

Mexiko podzim 2010

17.11.

Včera jsme doletěli do Cancunu. Lukáš nás čekal na letišti. Před odjezdem do Tulumu jsem ještě zvládl půjčit auto pro Víťu. V Tulumu jsme byli ve 21,00. Ubytování u Bila proběhlo bez problémů. Naše malá bodega pro dva je velice jednoduchá, ale příjemná.

Dnes máme první celý den v Mexiku. Musíme zkusit náš sidemount Husar i Harnes podle Bogardse. V Xibalbě nás vítá Robbie. Má plno. Ubytování i potápění. Nejsou tady téměř žádné volné láhve. Připravujeme postroje k sidemountu, balíme a vyrážíme na ponor. Vybíráme Grand cenot. Můj nový neoprén má neskutečný vztlak. Je to všechno na výdech jak s Husarem, tak s Harnesem. V deseti metrech pohoda. Zanoření a vymoření trápení. Míra má na sobě zmačkanou sedmičku. Navíc, ta jeho hromada svalů nemá vztlak žádný, takže je s Husarem (sidemount Dan-Radek) v pohodě. Testujeme a pak tradá domů. Necháváme láhve na foukání u Robbieho a vracíme se k Bilovi. Domluvili jsme na večer setkání s Italama, kteří pracují v Xunaan Ha. S Bilem jedeme ještě za Donem Cupertinem pro povolení k exploraci na jeho pozemcích. Proběhlo to hladce.

Přijíždějí v sedm. Alex, Mauro a s nimi taky Američan Simon, který mi několikrát psal maila. Dělá tady vědecký výzkum. Zkoumá změny salinity a teploty v cenotech ve vztahu k hloubkám. Taky dělá analýzu průřezů zkoumaných chodeb. Bavíme se o průzkumech v Xunaan Ha. Dostali se už na konec francouzské šňůry a jsou asi sto metrů za odbočkou k čerpačce vody naproti Luciovi (drtička kamení). Znamená to, že od Tux Kupaxa je dělí kolem 600 metrů vzdušnou čarou. Na konec cenotu Pitch jim trvá plavání 3 hodiny, nazpátek další 3. Cestou není žádný cenot. Navíc mají problém se vstupem do Pitchu, protože majitel pozemku měl velmi dobré vztahy s francouzskou skupinou, která tady exploraci prováděla pár let. Chtějí to zkusit z druhé strany od Tux Kupaxa. Nedá se jim v tom bránit, ale přesvědčujeme je o tom, že všechno v Tux Kupaxa je zmapované a nakreslené. Nemáme zájem na tom, aby tam někdo tahal nezmapovaný poligón. Celý kus džungle ve čtverci Lucio-čerpačka-Koj-křižovatka u Mahiľa patří jednomu majiteli. Mají s ním dobré vztahy. Domlouváme se na společném povrchovém průzkumu v lednu. Není tady znám žádný cenot na ploše 1 x 2 km. Je to klíčová oblast pro propojení Tux Kupaxa a Pitch. Xunaan Ha, Palomita, Pich a nově objevená část mezi cestou do Cancunu a pobřežím (objevil je Simon a našel spojení pod cestou na Xunaan Ha) dávají dohromady 48 999 m. Alex z toho zmapoval téměř 8 km. Domlouváme se na společném ponoru v Sac Xiquin a na spolupráci v jižní části Tux Kupaxa. Mají zájem začít mapovat. Bil je do toho taky tlačí. Mohla by vzniknout nejdelší zmapovaná zatopená jeskyně na světě.

Na něčí návrh se přesouváme do Xibalbi, tady proběhne mejdan s Robbiem, který sice neví, která bije, ale objednává pizu a pivo. Stejně musí foukat láhve do půlnoci. Loučíme se a šup do hajan.

18.11.

Vyrážíme do džungle před devátou. V Chemuyilu zastávka pro ovoce a pak už divokou cestou na místo, kde jsme na jaře objevili 8 nových kilometrů nádherných jeskyní. Na místě, kde byla jenom spálená džungle je neskutečně zeleno. Vůbec to tady nepoznávám. Náš chodníček přes džungli zmizel. Cesta, vedoucí původně rovně, v místě, kde jsme parkovali auta, je zarostlá a zmizela taky. Nová cesta vede doprava a končí až po kilometru u cenotu Stěna (Laguny, kde se potápěl bezvysledně

Radek s Mílou. Je tady postavená palapa a udělané chodníčky. Musíme zpátky. Pracně nacházíme cenot Muk Wakal a později taky Haak Kak. Je 50 m od cesty. Bude problém se probojovat k dalším našim cenotům- Balam Tsal a najít Kot Be. Bez GPS nemožné.

První ponor dáváme v Haak Kak na Radkovu pravou šňůru. Měl jsem přidat olůvko na Razona. Je to v hloubkách 3-10 m spíš boj pod stropem, než pohodové hledání pokračování. Prostory jsou s jemným sedimentem, takže za chvíli je jasno. Teda- visibility zero. Nacházíme propojku přes hladinu s pěknou výzdobou na Radkovu druhou šňůru. Celkem pěkné prostory, občas se nadějně zvětšující, ale cestu dál nenacházíme.

Zkoušíme ještě neprozkoumaný cenot v Muk Wakal. Tentokrát беру Husara, ale s dvojitým hliníkem je to stejný boj se vztlakem, jako u Razona. Tak nadýchaný neopren jsem ještě neměl. Hřeje krásně, ale vztlak je neskutečný. Po 20 m narážíme na naši šňůru z minulého roku, vedoucí k velké síni u propojení s Kot Be. Stahujeme náš krátký pokus. Musíme podrobně prozkoumat mapu. Tohle nebylo velké vítězství.

Jedeme domů, necháváme láhve u Robbieho a čeká nás úprava obou konfigurací na těžší verzi. Zítra vyrazíme do Muk Wakal a zkusíme druhou hladinu, kterou jsme na jaře do cenotu naplavali s Petrem. Možná budeme směrem na východ úspěšnější.

19.11.

Před desátou hodinou zastavujeme opět u cenotu Muk Wakal. Vyměnil jsem hliníkový backplate za ocelový, ponor je mnohem pohotovější, až na mížení masky. Dlouho nedostala ránu plamenem. Připlaváváme s Mírou do rozlehlé síně před cenotem Kot Be a zkoušíme všechny pravé odbočky. Nalézáme větší tunel, ten však končí v kalivé plazivce po 30 m. Pouštíme se labyrintem, který je na dně pokrytý jemným sedimentem. Po pár metrech se však strop zvedá a jsme v prostorných chodbách, kde je problém vybrat správný směr. Držím se stabilně na východ a jihovýchod. V tomhle prostoru nejsou žádné cenoty, a náš cíl-Tux Kupaxa je na jihovýchod od téhle části džungle. Vymotáváme celý buben-370m a dostáváme se do síně bez jasného pokračování. Ze stropu padá jemný kal a za chvíli jsme v nule. Mapujeme celou nově objevenou část. Ponor do max. hloubky 12 m byl dlouhý 120 minut. Použili jsme dvě dvanáctky na 200. Zbylo po 50 barech.

Cestou zpátky autem se jedeme podívat k vstupu do Coop One. Don Cupertino tady vyrábí schody do kaverny. Bagry vykonali své. Šikmý sjezd vede do jeskyně pod sklonem asi 20 %. Hrozná devastace lokality. Betonové zídky jsou vrcholem nevkusů. Je nám na zvracení, ale musíme se na Cupertino usmívat. Jsme na jeho pozemku. Radši rychle odjíždíme.

Večer se domlouváme na společném ponoru v Sak Xiquin s Maurem. Jedeme se podívat na levé odbočky z hlavní chodby směřující na cenot Jaguár. Uvidíme, co z toho vzejde.

20.11.

Čekáme celé dopoledne, abychom dle dohody s Maurem byli v jednu odpoledne u cenotu Coop One. Vyrazíme v 11,00. Pro jistotu ještě volám Maurovi. Nemá auto a tak nejede. Měníme plány. Pojedeme dnes zase do Muk Wakal a pokusíme se pokračovat na východ ve včera objevené odbočce. Bereme dvě sidemountové láhve a jednu stage. Budeme kontrolovat všechny levé odbočky ze včerejška, protože konec je zavřený. Začínáme dva záměry před koncem. Ze začátku to vypadá

nadějně, pak ale začíná kroucení doprava. Po sto metrech jsme zpátky na odbočce. Zkoušíme další možnost a tady se sidemount hodí. Je to hodně natěsno. Moje vrapovka to nevydržela, Míra taky bojuje. Prodíráme se do větších prostor, ale po chvíli nás čeká další boj s mini dírou. I tady prorážíme, ale konec je extrémní. Zkouším se zlomit v pase a nakouknout dál, ale tudy cesta nevede. Mapujeme zpátky a vracíme se až ke vstupu. Tady zkusíme odbočku doleva. Po chvíli vyplaváme ve velké síni a narážíme na šňůru z minulého roku. Našli jsme zkratku k jeskyni Haak Kak. Ponor v max. hloubce 12 metrů trval 190 minut, objevili a zmapovali jsme 300 m. Ponor s Italem Maurem jsme přeložili na zítra.

21.11

S Maurem se setkáváme v 9,30 u starého baráčku Bila Phillipse v Chemuyilu. Veze si sebou fotografa. Jmenuje se Jessika. Za 20 minut jsme u jeskyně Coop One, kde necháme auta. Je neděle a dnes naštěstí dělníci od Cupertina nebudou hrabat vjezd do Coop One. Je to tady strašidelný. Průrva v zemi pro nákladák, kolem betonové zídky. Je nám nevolno. Nadvakrát odnášíme 3 stage k 350 metrů vzdálenému vstupu do Sac Xiquin. Bahnité jezírko páchne rozkládajícím se listím. Propadáme se po členky v humusu. Maurovi nefunguje světlo a posílá Jessiku pro další do auta. Snad ji nesežere jaguár. S Mírou vyrážíme napřed, Mauro nás dohání asi po 200 m. Začínáme bádát v levých odbočkách. První nás pouští pěknou chodbou, která se však po 50 m mění na nízkou plazivku s rozežranými kamennými háky. Ve třech značně kalíme. Jinak to nejde. Končíme po 160 m v těžko průlezných chodbičkách. Posílám Maura zpátky a s Mírou mapujeme. Mauro mezitím odplaval dál do jeskyně. Postupujeme pomalu za ním a kontrolujeme několik dalších levých odboček. Nic výrazného. 4 body před koncem jeskyně navázal Mauro svůj buben a vyrazil. Našel chodbu s evidentním proudem, ale je to pakárna. Pokračuji za ním asi 80 m, dvakrát odepínám pravou stage, abych se proplazil. Nemá cenu plavat za ním. Proud postupuje dopředu a všechen kal posílám za Maurem. Tady je to bezpečnější sólo. Otáčím a zaměřujeme s Mírou místo, kde je spojnice s hlavním tahem. Pomalu se vracíme zpátky a kontrolujeme levé odbočky. Je tu několik perspektivních míst. Mauro nás dohání po 400 m, pokračujeme ven ve třech. Ponor trval 176 minut v max. hloubce 13,5 m. Ve své odbočce Mauro objevil 160 m. Je to ale velmi subtilní chodbička. Jeskyně je však nádherná, hlavní chodba široká často 40 m. Bereme si od Maura naměřené údaje a loučíme se. Setkáme se 23. i s Alexem a dohodneme formu další spolupráce.

22.11.10

Tři láhve a sidemount Razor. To je výstroj pro mně. Míra má Husara. Budeme zkoušet závěrečné části Muk Wakal, a zpátky všechny levé odbočky. Na konci natahujeme třikrát šňůru, ale pokaždé končíme na naší z minulých dní. Je to špatné. Vracíme se a nakoukneme do všech možných levých odboček. Taky nic. Za dvě hodiny jsme nenatáhli ani metr nové šňůry. Smutek, ale tak to chodí. Naším cílem tady bylo propojit dva systémy a to je vždy otázka dobré vůle přírody. Dnes se ji zrovna moc nechtělo. Zítra ji zkusíme donést nějakou oběť. Třeba jablko. Přes cestu kolem auta, kde stojíme, vede mravenčí dálnice. Hlídkají velký samci obraněři. Oba s Mírou jsme poznali jejich kusadla. Horší než vosa.

23.11.10

Italové jsou nažhavení na Sac Xiquin a pokusí se prodloužit Maurovu odbočku. Dnes bude kolem Coop One, kde parkujeme auta při ponorech c Sac Xiquin, hodně Coupertinových dělníků, takže

s Mírou volíme radši ponor v Haak Kak. Ještě stále nás trápí Radkova odbočka, ve které jsme byli první den. Přes hodinu zalezáme do myších děr na jejím konci. Je tady hroucená chodba, která nás pustila asi 50 m, ale nikam to nevede. Balíme šňůru a přesouváme se do druhého vstupu v Haak Kak. Tady začali v únoru naše krásné objevy. Testujeme levé odbočky z hlavní chodby. Několikrát natahujeme buben, ale vždy končíme na šňůře z minulého roku, nebo po pár metrech ve slepých chodbách. Objevili jsme asi 200 m propojek, ale všechno stahujeme. Nenašli jsme nic, co by nás pustilo na jih k Tux Kupaxa. Ponor v obou cenotech trval 176 minut. Už mám ideálně vyváženého Razona, problém je jen s upouštěním vzduchu. Picí koncovka je dost špatná. Mauro má lepší systém, budu muset předělat. Tažení hadičky přes rameno je nedobré.

24.11.10

Tak dnes se zase vrháme na Muk Wakal. Ještě to zkusíme úplně na konci, pak už asi musíme změnit revír. Zalezli jsme do několika chodeb pro myši, ale nikam to nevede. Vracíme se na první jump zpátky. Je tady ještě jedna odbočka, kde Míra označil v mapě jakousi možnost pokračování. A ono jo. Se strachem, že nás to vrátí na naši šňůru, držím v ruce kompas a tvrdě držím směr na východ. Pomalu se dostáváme do stále větších prostor, cestou je několik perspektivních odboček. Natáhli jsme 250 m šňůry a prostory se nezmenšují. Končíme na kameni uprostřed chodby. Je čas k návratu. Ještě nakouknu za roh, jestli nás zítra nečeká zklamání. Prostora, široká snad 40 metrů, s evidentními tunely vlevo i vpravo, dává pro zítřek naději ve velký objev. Ponor byl dlouhý 178 minut.

25.11.10

Jsme plní očekávání. Bereme jednu stage navíc. Cestou tam s ní poplavu já, nazpátek Míra. Nebyl to dobrý nápad. Můj camel back uchází, dofukování pusou každou chvíli je pakárna. Navíc v průlezkách se mi vytrhla dofukovací hadička, takže až do odložení stage se odrážím ode dna. Doplaveme až na včerejší konec a opět jedu vepředu na kompas. Ze síně vede několik chodeb, dvě z toho velmi výrazné, ale já se snažím držet směr na JJV, přímo na 150 m vzdálený konec Tux Kupaxa. Po pár desítkách metrů se chodba mění v plazivku. Zkoušíme ještě další odbočku na JV. Taky je beznadějná. Natáhli jsme 180 m, ale z cesty na Tux Kupaxa jsme ukrojili jenom 70m. Zítra budeme muset zkusit hlavní chodbu na východ. Možná se propracujeme až ke Coop One, nebo Chun Che Chen. Cestou zpátky natahujeme šňůru z hlavní lajny Haak Kak do levého cenotu Muk Wakal. Je to pojistka pro případ nouze, jak si zkrátit cestu. Ponor trval 194 minut.

26.11.10

Jedeme každý se čtyřmi lahvemi. Je to dřina, hlavně když se mi v prvním zúžení vytrhlo dofukování camelbacku. Odrážením ode dna se dostávám na trošku prostornější plac, a Míra zastrkává hadičku zpátky. Po 28 minutách odkládáme první stage. Dalších 20 minut a jsme na konci prozkoumaných částí. Tady jsme včera bojovali v plazivých na jih. Teď zkusíme větší chodbu na severovýchod, snad uhe dole na jih, kam chceme. Ze začátku to moc nadějně nevypadá, kroutíme se spíš k severu. Pak ale chytáme správný směr, dokonce je tady znatelný proud na jih. Nakonec končíme před uzavřeným cenotem. Všechno se zvedá nahoru, ale průlez ven tady není. Objevili jsme 400 metrů. Ponor byl dlouhý 3 hodiny 40 minut. Po zadání údajů do mapy jsme zjistili, že nám chybí 50 metrů do Tres Estrelas i do Coop one. Teď jen najít tu správnou chodbičku, která nás tam dovede.

27.11.

Je to dřina. Opět vezeme každý čtyři láhve. Na konci prozkoumaných částí jsme za 65 minut. Prolezáme nejdřív úplný konec. Poslední část je NO MOUNT. A viditelnost si prvním mávnutím lahví před sebou ruším na nulu. Nejde to. Mám co dělat, abych se vyhrabal zpátky. Docela rád vidím Mírovo světlo před maskou. Posouváme se o 50 metrů zpátky a zkoušíme další odbočku. Je to trošku větší, láhve sundáváme jenom jednou a je tady evidentní proud. Akorát žene kal před nás. Po 50 metrech se zamotávám v kamenných výstupcích a ztrácím cestu. Teď ještě pokus na druhou stranu, jestli tam nebude cesta na Coop One. Po 20 metrech se chodba zvedá do cenotu. Doplaveme až na hladinu, jsme v malé kaverně s dírkou do suché větší prostory. Míra sundává výstroj a plazí se pod stropem přes díru ven. Je v cenotu uprostřed džungle. Potřebujeme zjistit jeho pozici, protože objevování z něj by bylo jednodušší. Vylezeme oba a pak hodinu bloudíme džunglí, než se dostaneme na cestu. Lámeme větvičky a děláme všechno proto, abychom trefili zpátky. Vynesli jsme na cestu láhve, u cenotu necháváme vše ostatní. Jsou v něm pozůstatky lidské činnosti, upravené zídky. Ale tady nikdo nebyl už pár sto let. Cenot je vzdálený od cesty vzdušnou čarou 150 m. V jeskyni jsme nechali stage, vrátíme se pro ně zítra. Po zanesení do mapy jsme se při našem průniku přiblížili k propojení s cenotem Tres Estrelas na 14 metrů, Spojili by jsme tak jeskyně Koox Baal a Tux Kupaxa do systému dlouhého 47 km. Stal by se 5. nejdelším vodou zaplaveným systémem na světě.

28.11.10

Dnes poplaveme z nového cenotu, kterému dáváme pracovní název Sidemount. Je to k místu, kde předpokládáme spojení s Tux Kupaxa, jenom pět minut plavání. Nádherná záležitost, až na těch 200 metrů džunglí, které musíme překonat cestou k němu. Pak už jenom trošku deprimující vstup-jedna láhev před sebe a tři metry přes spleť krápníků. Dostaneme se do větších chodeb a za chvíli jsme u nadějných odboček. Včera jsem v ní vyměkl. Dnes neplavám do čisté vody a snažím se nezkalit. Docela se daří. Zkouším všechny možné dírký s jednou lahví. Druhou nechávám na šňůře. Nejde to ani teď. Držím se hesla: "Nesplnil jsem zadání, ale přežil jsem". Vracím se na hlavní šňůru a pokračuji za Mírou, který vyrazil do jeskyně hledat nějakou odbočku doprava. Objevil chodbu a já sleduji jeho šňůru na východ. Přidávám se k němu. Objevíli jsme nakonec 200 nových metrů. Pokračujeme po hlavní šňůře na cenot Muk Wakal. Včera jsme tady zanechali postupové stage, dnes je musíme vyzvednout. Cestou ještě objevujeme dalších 50 metrů chodeb a po třech hodinách jsme v suchých prostorách Muk Wakal.

29.11.10

Poslední den našeho potápění. Zkusíme poslední možnost, propojit jeskyně z druhé strany od Tux Kupaxa. Znamená to vlézt do jeskynního systému cenotem Tres Estrelas a pokračovat a ž na konec severní větve této součástí jeskyně Tux Kupaxa. Plavání na konec trvá 45 minut. Cestou je několik restrikcí. Míra se odpojuje při posledním T-čku. Chce najít cestu na sever. Já, po doplávání na úplný konec, zkouším štěstí v malých odbočkách na severovýchod. Končím pokaždé před krápníkovou hradbou. Na dvou místech zanechávám šňůru, kterou by šlo spatřit z druhé strany. Proti mně teče evidentní proud. Stačí minuta a prostory přede mnou jsou úplně průzračné. Proplavat se však nedá. Bude nutné tady naplavat najednou z obou stran a pokusit se o vizuální kontakt světlem. Tak až příště. Míra mezitím objevuje 100 m dlouhou chodbu, která však směřuje paralelně se známou síní. Bude tady ještě hodně práce. Končíme ponor po 175 minutách.

